

Universitätsbibliothek Paderborn

**D. Burchardi VVormaciensis Ecclesiae Episcopi,
Decretorum Libri XX. ex Consiliis, & orthodoxoru[m]
patru[m] Decretis, tum etiam diuersaru[m] nationum
Synodis, ceu loci communes congesti, in quibus ...**

Burchardus <Wormaciensis>

Parisiis, 1549

Vt episcopi criminati liberè apostolicam appellent sedem, & pleraque alia
circa iudicium obseruanda. cxliiii.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10722

De eadem re. Cap. CXLII.

Nullus enim episcoporum, dum suis fuerit rebus ex-
 poliat, aut à sedē propria qualibet occasione pul-
 sus, debet accusari: aut à quoquam ei potest crimen obji-
 ci, priusquam integerrimè restauretur, & omnia, quæ ei
 ablata quocunque sunt ingenio, legibus redintegrentur:
 & ipse propriæ sedis & pristino statui regulariter redda-
 tur: ita, ut omnes possessiones, & cuncta sibi iniuste subla-
 ta, atque fructus omnes, ante conceptam accusationem,
 primates & synodus episcopo, de quo agitur, funditus re-
 stituant. Quia hoc non solū ecclesiasticæ, sed etiam secu-
 li leges fieri prohibent: neque aliquis eorum, aut eccle-
 siarum autorum, vel defensorum ad aliquos prius accusa-
 ri debet, quàm ipse charitatiuè, bis aut ter ab eis, qui se-
 lasos æstimant, vel eos pro aliquibus erratibus corripere
 cupiunt, conueniatur: ut ab eis aut familiarem emen-
 dationem, aut iustam percipiat excusationem. Quod
 qui præsumpserit, liminibus arceatur Ecclesiæ, vsque ad
 condignam satisfactionem.

*Ex decre.
 Stepha.
 papæ om-
 nibus epi-
 scopis mis-
 sis, cap. 6.*

De eadem re. Cap. CXLIII.

His taliter consideratis, atque cum reliquorum episco-
 porum decretis, tanquam omnium curam gerentes,
 propter sedis propriæ apicem decernimus, ut nemo pon-
 tificum aliquem suis rebus expoliatū episcopum, aut à se-
 de pulsum, excommunicare aut iudicare præsumat: quia
 non est priuilegium quo expoliari possit iam nudatus. Si
 quis autem aliter agere præsumpserit, sciat censuram hu-
 ius sedis cum omnibus mēbris suis sibi nō defuturā, & si-
 cut egerit, ita recipiet. Si bene, bñ. Si graue, graue. Si pes-
 simè, pessimè. Quoniā dignus est operarius mercede sua.

*Ex decre.
 Sixti pa-
 pæ Hispa-
 niæ episco-
 pis mis-
 sis, cap. 6.*

*Ut episcopi criminati liberè apostolicam appellent
 sedem, & pleraque alia circa iudicium
 obseruanda. Cap. CXLIII.*

Ut omnes episcopi qui in quibusdā grauioribus pul-
 santur, vel criminantur causis, quoties necesse fuerit,
 liberè apostolicā appellent sedē, atque ad eam quasi ad ma-
 trē confugiāt, ut ab ea, sicut semper fuit, piè fulciātur, de-
 fendantur, & liberentur. Cuius dispositioni, omnes maio-
 res ecclesiasticas causas, & episcoporum iudicia, antiqua a-
 postolorum eorumque successorū atque canonum autoritas

*Ex decre.
 Iulij pa-
 pæ Oriē-
 talib. epi-
 scopis mis-
 sis, ca. 18.*

referuauit. Quoniã culpatur episcopi, quia aliter erga fra-
 tres egerint, quã eiusdẽ sedis papæ fieri placuerit: placuit
 vt accusatus vel iudicatus à comprouincialibus in aliqua
 causa episcopus licetẽr appellet, & adeat apostolicæ sedis
 pontificẽ, qui aut per se, aut per vicarios suos, eius retra-
 ctari negociũ procuret. Et dũ iterato iudicio põtifex cau-
 sam suã agit, nullus alius in eius loco subrogetur, ponat-
 ur, aut ordinetur episcopus. Quoniã quanquã cõprouin-
 cialib⁹ episcopis accusati causam põtificis scrutari liceat,
 nõ tamen definiri incõsulto Romano põtifice permissum
 est: cum beato Petro apostolo, nõ ab alio quã ab ipso di-
 ctum sit domino: Quæcũq; ligaueris super terrã, erunt li-
 gata & in cœlis: & quæcunq; solueris super terram, erunt
 soluta & in cœlis. Si quis putauerit se à proprio metropo-
 litano grauari, apud primatẽ diœceseos, aut penes aposto-
 licæ vniuersalis Ecclesiæ papam iudicetur. Accusatores &
 accusationes quas leges seculi nõ affiscunt, & nos vnani-
 miter submouemus, ne fiat indistricta probatione impie-
 tas, cũ recta sit iudicij in electione sententia. Si quis erga
 episcopum vel actores Ecclesiæ se propriũ crediderit ha-
 bere negocium, non prius adeat iudices, quã ad eos re-
 currat charitatis studio: vt familiari colloquio comuni-
 ti, ea sanare debeant, quæ in querimoniam deducuntur.
 Quod si aliter egerit, communionẽ priuetur. Nemo pon-
 tificũ deinceps aliquẽ episcopũ suis expoliatũ rebus, aut
 à sede pulsum, excõmunicare aut iudicare præsumat: quia
 nõ est priuilegium, quo spoliari possit iam nudatus. Pari
 tenore decernimus non credi accusatori, qui absente ad-
 uersario causam suggererit, ante vtriusq; partis discussio-
 nem: nec accusatores nec testes suscipi, qui non sunt ido-
 nei. Placuit si accusatus vel damnatus episcopus appella-
 uerit Romanum pontificem, id statuendum, quod ipse ius-
 tẽ censuerit. Et omnes qui aduersus patres armantur, in-
 fames esse censemus: neque eos qui cum inimicis morantur,
 ad accusationem vel ad testimoniũ recipiendos. Placuit
 vt semper in accusatione clericorum primò persona,
 fides, vita, & conuersatio blasphemantium perscrutetur.
 Nam fides omnes actus hominis præcedere debet: quia
 dubius in fide, infidelis est. Nec eis omnino esse creden-
 dum, qui veritatis fidem ignorant, nec rectæ conuersa-

tionis vitam ducunt : quoniam tales facilè & indifferen-
ter lacerant, & criminantur rectè & piè viuentes. Ideo
suspicio erum discutienda est primò & corrigenda. Ne-
que accusatoribus suspectis, vel de inimicorum domibus
prodeuntibus credendum.

*Episcopus si ab aliquo pulsatur, per episcopos iudices
causa finatur. Cap. CXLV.*

SI quis episcopus à quoquam impetitur, vel ille aliquam *Ex cõcil.*
quæstionem retulerit, per episcopos iudices causa fi- *Spalensi,*
niatur: siue quos eis primates dederint, siue quos ipsi vi- *cap. 8.*
cinos ex consensu elegerint.

*De episcopis iudicibus quos communis consensus
elegerit. Cap. CXLVI.*

Iudices autem episcopos, quos communis consensus *Ex eodẽ*
elegerit, non liceat quemquã prouocare : & quisquis *cõc. ca. 9.*
probatu fuerit pro cõtumacia nolle obtemperare iudici-
bus. cũ hoc primæ sedis episcopo fuerit probatũ, det lite-
ras, vt nullus ei cõmunicet episcoporũ, donec obtèperet.

*Vt episcopi comprounciales peregrina iudicia non
patiantur. Cap. CXLVII.*

Peregrina verò iudicia, salua in omnibus apostolica *Ex decre.*
auctoritate, generali sanctione prohibemus. Quia in- *Fabiani*
dignum est vt ab exteris iudicetur, qui prouinciales & à *pape Hi-*
se electos debet habere iudices, nisi fuerit appellatũ. Vn- *lario epi-*
de oportet, si aliquis episcoporum super certis accusetur *scopomif-*
criminibus, vt ab omnibus audiatur qui sunt in prouincia *sis, ca. 26.*
episcopis : quia non oportet accusatum alicubi quàm in
foro suo audiri.

*De episcopo criminato, si iudicem suspectum ha-
buerit. Cap. CXLVIII.*

SI quis verò episcopus iudicem suspectum habuerit, *Ex decre.*
& viderit se ingrauari, liberè sedem apostolicam ap- *eiusdẽ ad*
pellet. Appellantem autem non habeat afflictio vlla, aut *eundẽ epi-*
detentionis iniuriôsæ custodia, sed liceat appellatori cõ- *scopũ mis-*
uiciantum causam appellationis remedio subleuare: licet *sis, ca. 27*
etiam in causis criminalibus appellare, nec appellãdi vox
denegetur ei, quem in supplicium sententia destinarat.

*Si quis episcopus in crimine detentus fuerit, & non po-
test plurimos congregare, à XII. episcopis
audiatur. Cap. CXLIX.*